

بیمارستان امام خمینی (ره) آباده

اکسیژن درمانی در منزل

اکسیژن چیست؟

- اکسیژن یک دارو است. گران قیمت است و عوارض جانبی خطرناکی دارد.
- در برخی موارد جهت بهبود تنفس و با صلاحدید پزشک نیاز به استفاده از اکسیژن در منزل می باشد. پس تجویز، مقدار و چگونگی استفاده از آن باید توسط پزشک تعیین شود.
- گاهی اکسیژن اضافه موجب مسمومیت می شود که علائم آن:

درد زیر استخوان سینه، گرفتگی بینی، سرفه و تنگی نفس می باشد، که لازم است حتماً مقدار اکسیژن طبق تجویز پزشک باشد.

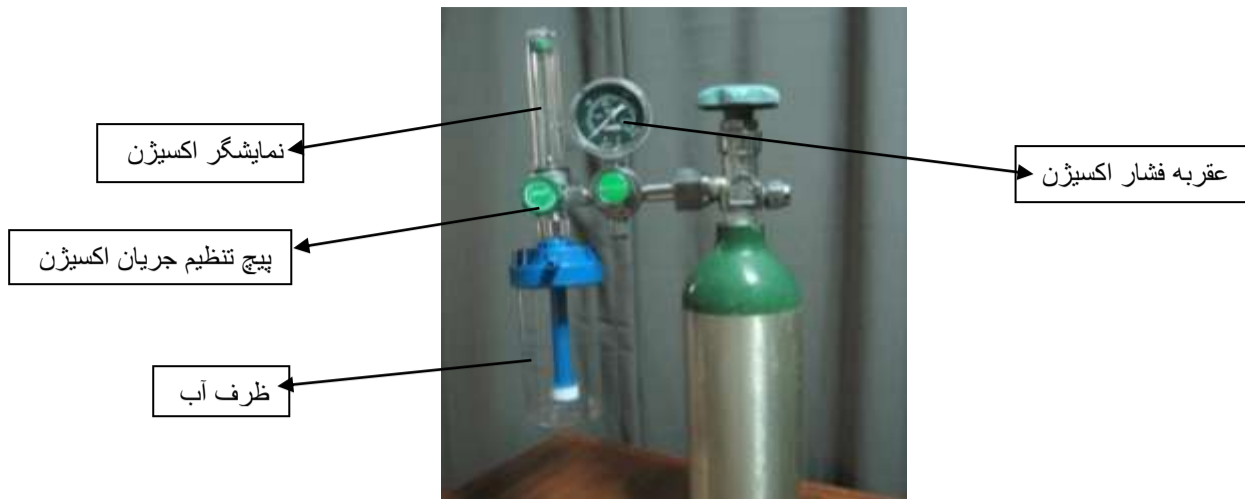
- گاهی کمبود اکسیژن باعث بروز سردرد شدید، گیجی، بی نظمی در تنفس، احساس عصبی شدن، سختی در تنفس، کبود شدن لب ها و ناخن ها می شود که در این صورت سریعاً به پزشک و یا پرستار خود اطلاع دهید.

کپسول اکسیژن

- اکسیژن را می توانید از طریق کپسول های مخصوص حمل اکسیژن که به صورت گاز یا مایع است، دریافت کنید.
- در قسمت بالای کپسول اکسیژن وسیله ای به نام گیج وصل شده که میزان اکسیژن توسط آن تنظیم و هدایت می شود.
- ظرفی که زیر گیج وصل شده است محتوی آب مقطر یا آب جوشیده سرد شده است که تا خط علامت گذاری شده باید در آن آب ریخته شود.
- آب باعث مرطوب شدن اکسیژن می شود و از آسیب به مخاط بینی و دهان بیمار جلوگیری می کند.
- هر چند روز یکبار ظرف محتوی آب مقطر را با مواد ضد عفونی و آب، جرم گیری نمایید.
- اگر عقربه مانومتر اکسیژن را باز کردید و عقربه زیر 5 لیتر را نشان داد یعنی اکسیژن در کپسول نمی باشد و یا میزان اکسیژن کم است و باید دوباره پر شود.
- میزان اکسیژن و نحوه کار با کپسول اکسیژن را از پزشک و یا پرستار سوال فرمایید.

اکسیژن بالقوه آتش زا است، بنابراین:

- در کنار کپسول اکسیژن الکل، اسپری، تینر، روغن، گازوئیل و بنزین قرار ندهید.
- از فندک، سیگار و ریش تراش در کنار کپسول اکسیژن استفاده ننمایید.
- کپسول اکسیژن را کنار بخاری یا در اتاق بسیار گرم قرار ندهید.
- مراقب باشید کپسول اکسیژن زمین نیفتد و ضربه نخورد.
- با دست های چرب و روغنی به هیچ وجه به گیج اکسیژن دست نزنید.

روش های استفاده از اکسیژن در منزل

1- کانولای بینی: لوله ای است که دو اتصال کوچک برای گذاشتن

در سوراخ های بینی دارد و سفید یا سبز است.

2- ماسک اکسیژن: هنگامی که نیاز به غلظت کم تا متوسط اکسیژن باشد از کانولای بینی و ماسک استفاده می شود.

لوله بینی و ماسک را 2 بار در هفته با آب و صابون بشویید و خشک کنید. از الکل جهت نظافت لوله بینی استفاده نکنید.

در هنگام استفاده از اکسیژن به نکات زیر توجه کنید

- زمان گرفتن اکسیژن، بیمار احساس خشکی در دهان و بینی می کند. بنابراین چند بار در روز دهان و بینی بیمار را با آب شستشو دهید.
- مراقب باشید اگر لوله کانولا روی گوش بیمار است زیر آن، قرمز نشود. در صورت قرمز شدن خطر زخم شدن پوست وجود دارد لذا فشار را لوله را بر روی محل کم کنید.
- کانولا (لوله ای که داخل بینی قرار می گیرد و یک طرف آن به دستگاه اکسیژن وصل است) و ماسک را هر 2 تا 4 هفته و نیز پس از سرماخوردگی ها، تعویض کنید.

منبع: کتاب پرونر سوارث 2018

تهیه کننده: ژاله دهقانی سوپروایزر آموزش سلامت

واحد آموزش سلامت بیمارستان امام خمینی (ره) آبنده 1403